

Przedmowa

W Polsce, pomimo ciągle rosnącej liczby publikacji, wiedza na temat najnowszych trendów dotyczących zagrożeń płynących z sieci i systemów komputerowych stanowi rodzaj wiedzy specjalistycznej, niedostępnej i często niezrozumiałej dla dużej części społeczeństwa. W szczególności niska świadomość wśród podmiotów stosujących prawo oraz użytkowników Sieci na temat natury cyberprzestępczości, jest szczególnie niebezpieczna. Przyczynia się ona m.in. do lekceważenia środków bezpieczeństwa, niezauważania przez pokrzywdzonych włamań do ich systemów komputerowych, niewielkiej gotowości ofiar przestępstw do angażowania Policji w ich ściganie oraz w niskiego prawdopodobieństwa wykrycia sprawy. W rezultacie przestępczość zorganizowana skupiona wokół tzw. „podziemia komputerowego” przynosi znaczne zyski przy niewielkim ryzyku pociągnięcia do odpowiedzialności karnej. Przeciwdziałanie tej przestępczości, tak charakterystycznej dla społeczeństwa nazywanego w języku socjologii – informatycznym, wymaga jednak nie tylko zwiększenia świadomości użytkowników oraz organów ścigania i karania o zagrożeniach i kosztach powodowanych cyberprzestępczością, ale również ciągłego dostosowywania prawa do dynamicznie zmieniającej się w tym zakresie rzeczywistości.

Wychodząc naprzeciw powyższym potrzebom niniejsze opracowanie obejmuje cztery grupy merytorycznie powiązanych ze sobą zagadnień: charakterystykę zjawiska cyberprzestępczości uwzględniającą statystyczno-empiryczne aspekty tego zjawiska, przedstawienie międzynarodowych standardów kryminalizacji wybranych cyberprzestępstw, analizę przepisów prawnych odnoszących się do tych nadużyć przyjętych na gruncie polskiego ustawodawstwa oraz problematykę zapobiegania cyberprzestępczości z wykorzystaniem środków pozaprawnych. W założeniu powyższe ma posłużyć nie tylko celom czysto poznawczym, ale przede wszystkim opracowaniu instrumentalnie skutecznej strategii zapobiegania oraz ocenie polskiego ustawodawstwa karnego materialnego w aspekcie dostosowania zawartych w nim rozwiązań do międzynarodowych standardów normatywnych w zakresie ścigania cyberprzestępczości. Dzięki takiemu ujęciu z monografii skorzystają nie tylko profesjonalnie zajmujący się tymi przestępstwami prawnicy, ale i ci, na których szkodę te przestępstwa są popełniane. Lektura niniejszej monografii może okazać się także nader pożyteczna dla studentów prawa i bezpieczeństwa wewnętrznego zainteresowanych problematyką cyberprzestępczości, jak również dla wszystkich osób korzystających w życiu codziennym z komputerów i Sieci.

Toruń, październik 2013 r.

Maciej Jerzy Siwicki